

Meldcode
Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Stichting Tabijn

Meldcode met afwegingskader

Colofon

Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling Tabijn
Versie 1.0 d.d september 2023
Algemene Directie
Herziening document: AD d.d. september 2024

Inhoud

1. Voorwoord.....	3
2. Inleiding	4
4. De 5 stappen van de meldcode	5
5. Wie heeft welke verantwoordelijkheid bij het toepassen van de meldcode?	12
Bijlage 1. :Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure	13
Bijlage 2. Wettelijke verplichtingen en beleid Tabijn.....	16
Bijlage 3. Kinddossier	18
Bijlage 4: Sociale kaart Gemeenten van Tabijn	19
Bijlage 5: Lijst met aandachtsfunctionarissen Tabijn	20

1. Voorwoord

Bij Tabijn staan we voor goed onderwijs en goede kinderopvang waarbinnen kinderen zich breed kunnen ontwikkelen en opgroeien tot verantwoordelijke wereldburgers. Daarvoor moeten kinderen kind kunnen zijn en zich veilig voelen. Alleen dan komt ontwikkeling tot bloei. We bieden bij Tabijn een rijke omgeving waarin elk kind zich met plezier kan ontwikkelen maar soms zijn er omstandigheden, ook buiten de veilige haven van de school of het kindcentrum die niet veilig zijn en komen kinderen in de knel.

Als professional merk je dat soms aan de kinderen of krijg je andere signalen binnen die je ongerust maken.

Deze meldcode is geschreven voor alle medewerkers van Tabijn. Of je nu in de kinderopvang of het onderwijs werkt, op dagelijkse basis met kinderen werkt of af en toe komt invallen, iedereen draagt een verantwoordelijkheid gericht op de veiligheid en het welzijn van de kinderen waarmee je werkt. Als die veiligheid in het geding komt is het fijn als je weet hoe te handelen. De meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling vormt de leidraad bij het zorgvuldig handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. Het is fijn als je dan weet wat jij kunt én moet doen.

Voor kinderen die mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt worden, is het essentieel dat zij gezien en gehoord worden door volwassenen in hun omgeving die (professioneel) betrokken zijn en die zij vertrouwen.

Bij Tabijn hechten we waarde aan de stem van het kind. We ontwikkelen hun vaardigheden om keuzes te maken, te leren vanuit nieuwsgierigheid en met plezier. Hun welbevinden en betrokkenheid staan voorop. Daar houden we ook rekening mee als het niet goed gaat en het kind in de problemen komt of dreigt te komen. Kinderen moeten niet alleen de mogelijkheid krijgen hun visie te geven, er moet ook iets gedaan worden met wat zij vertellen. Daar hechten we aan ook al kan niet elk besluit altijd helemaal overeenkomstig zijn met de wens van het kind. De volwassene moet het kind beschermen en behoeden voor gevaar.

2. Inleiding

De meldcode is een leidraad die aangeeft hoe te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling. Elke stap binnen de meldcode wordt afzonderlijk toegelicht.

De Meldcode is gebaseerd twee pijlers: *Meldnormen* en *Situaties van Onveiligheid*.

Meldnormen: in welke situaties moeten beroepskrachten melden?

Beroepskrachten *moeten* een melding doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

1. In **alle** gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid en disclosure.
2. In alle **andere** gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
3. Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Situaties van (acute)onveiligheid

In dit afwegingskader zijn er situaties vastgelegd waarin de beroepskracht *altijd* moet melden bij Veilig Thuis. Dit zijn situaties waarbij er sprake is van:

a. Acute onveiligheid

Een zorgvrager die in direct fysiek gevaar is, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig. Bij het aandachtsfunctionarismogelijk van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een professional allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgaandachtsfunctionarishankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de *aandachtsfunctionaris*wezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen of juist nalaten van toedienen van medicijnen.

b. Structurele onveiligheid

Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst.

c. Disclosure / onthulling

Slachtoffers die uit zichzelf een professional om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling of zich uiten bij een professional zonder hulp te vragen. Deze slachtoffers dienen ook bij Veilig Thuis gemeld te worden. Dit noemen we *disclosure* oftewel: onthulling. Wanneer een kind of volwassene uit zichzelf praat over mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. De drie meldnormen zijn te vertalen in vijf aandachtsfunctionarismogelijksvragen die u in stap 4 stelt.

4. De 5 stappen van de meldcode

In onderstaand figuur zie je de vijf stappen van de meldcode met het afwegingskader. Hieronder worden de stappen beschreven en toegelicht.

Aan het afwegingskader gaat stap 0 vooraf en na stap vijf volgt een evaluatie.

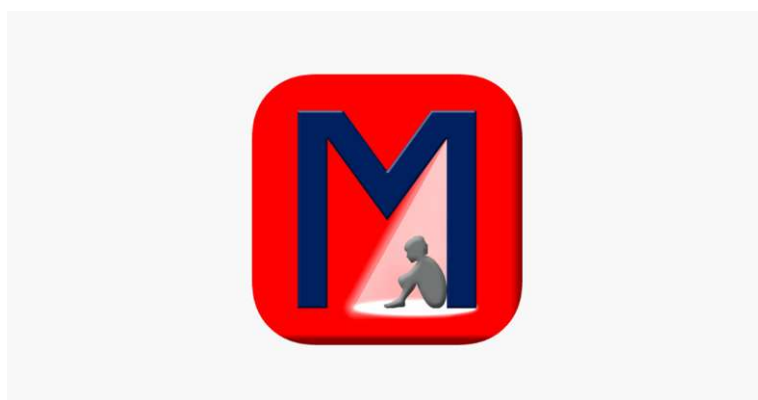
				
In kaart brengen signalen	Overleggen met deskundige collega of (anoniem VT)	Gesprek met betrokkenen (ouders, kind)	Wegen: 5 afwegingsvragen over vermoeden geweld of kindermishandeling	Beslissen: Melden bij Veilig Thuis En of hulpverleners

De meldcode is een landelijk gebruikt protocol in jeugdzorg, onderwijs en kinderopvang. Er is een handige app voor op je telefoon die inzichtelijk de stappen in beeld brengt. Download de app in je appstore.

Android: [meldcode - Android-apps op Google Play](#)

iPhone: [Meldcode Kindermishandeling in de App Store \(apple.com\)](#)

Omschrijving van de stappen

Stap 0: Check altijd eerst of de veiligheid van het kind en zijn broertjes en zusjes als die ook op school of het kindcentrum zitten geen direct gevaar lopen. Wijzen signalen op direct gevaar neem dan direct contact op, samen met de aandachtsfunctionaris Veilig Thuis of bij acute crisis met AMK of politie.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Je brengt de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of juist ontkrachten in kaart en legt deze vast. Dat doe je als volgt:

- Beschrijf wat je letterlijk ziet of hoort;
- Kijk naar risico en beschermende factoren, dus alles wat van invloed is op het welzijn en de gezondheid van het kind;
- Beschrijf de signalen objectief;
- Trek nog geen conclusies;
- Interpreteer niet;
- Wees voorzichtig. Het zien van signalen of het horen van uitspraken hoeft nog niet te betekenen dat er daadwerkelijk sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld.

Bij **vroegsignalering** neem je signalen waar die duiden op een zorgelijke of mogelijk bedreigde ontwikkeling. Zelden zullen deze signalen direct duidelijkheid geven over de oorzaak zoals huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is daarom belangrijk om uit te gaan van de signalen die je bij het kind of in de interactie tussen ouder en kind waarneemt.

Het is gebruikelijk om in deze stap in gesprek te gaan met de ouder tijdens haal- en brengmomenten, tijdens een tien-minutengesprek of op een ander gepland moment. Hierbij gaat het vooral om het benoemen van feitelijkheden en zaken die opvallen. Daarnaast kan het kind in de groep geobserveerd worden alsook de ouder met het kind tijdens contactmomenten.

Alle signalen dienen te worden verzameld waardoor het duidelijker wordt welke zorgen er zijn en of deze zorgen gegrond zijn. Je vraagt de aandachtsfunctionaris om te helpen bij het onderbouwen van de zorgen.

Het is belangrijk dat alles **goed geregistreerd** wordt. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren, gespreksvoering met ouders, intern overleg en overleg met externe partijen als Veilig thuis dienen schriftelijk te worden vastgelegd. Gespreksverslagen kunnen door betrokkenen worden ondertekend. Er wordt hiervoor een kinddossier aangelegd, dat in een gesloten kast (met slot) of digitaal (met wachtwoord) wordt bewaard.

Stap 2: Overleg met collega's of deskundigen

Je bespreekt de signalen altijd met de aandachtsfunctionaris, de intern begeleider of een deskundige collega. Per school/kindcentrum is er een aandachtsfunctionaris (zie bijlage 5 overzicht aandachtsfunctionarissen) die opgeleid is om je te begeleiden en te ondersteunen.

Vraag bij twijfel advies aan Veilig Thuis of een letseldeskundige. Dit is een taak voor de aandachtsfunctionaris (of dit wordt in overleg met de aandachtsfunctionaris opgepakt). Collegiale (interne) consultatie mag zonder toestemming en is mogelijk met een andere aandachtsfunctionaris, pedagogisch coach, leidinggevende of een collega uit dezelfde groep.

Bij een 'niet-pluis-gevoel' kun je de leerling melden in de verwijzindex van Multisignaal. De intern begeleider kan je daarbij ondersteunen.

Extern is consult mogelijk met de jeugdverpleegkundige of jeugdarts van het consultatiebureau of de GGD. Tevens kan worden samengewerkt met het Centrum voor Jeugd en Gezin (zie sociale kaart van de school en in de bijlage).

Stap 3: Gesprek met betrokkene(n) en kind

Je bespreekt, eventueel samen met de aandachtsfunctionaris, de signalen met de ouders, en indien mogelijk met het kind. Het gesprek wordt altijd voorbereid met de aandachtsfunctionaris. Van het gesprek wordt een verslag gemaakt. Ook kan tijdens de voorbereiding ondersteuning worden gevraagd aan Veilig thuis.

Gesprek met ouders

Tabijn biedt aandachtsfunctionarissen een opleiding. Algemene richtlijnen voor een gesprek met ouders over signalen zijn:

- Leg de ouders het doel uit van het gesprek.
- Beschrijf de feiten die zijn vastgesteld en de waarnemingen die zijn gedaan, geef daarbij geen waardeoordeel of eigen interpretatie.
- Nodig de ouders uit om een reactie hierop te geven.
- Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen er is gezien, gehoord en/of waargenomen.
- Leg het gesprek vast en laat het indien mogelijk ondertekenen door alle betrokkenen.

- In de meeste gevallen is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Nodig de ouders expliciet uit tot het geven van hun mening en vraag door over kindgerelateerde onderwerpen in de thuissituatie. Herkent de ouder de situatie? Hoe gedraagt het kind zich thuis? Hoe reageren de ouders daarop? Hoe gaat het opvoeden thuis? Hoe reageert het kind hierop? Hoe is de ontwikkeling van het kind tot nu toe verlopen? Wat vinden de ouders daarvan? Hoe ervaren de ouders de opvoeding en hun rol als ouders? Indien de ouders de zorgen herkennen, kan een begin worden gemaakt met het onderzoeken van kansen en oplossingen. Ouders moeten vaak eerst gemotiveerd worden zodat de zorgen over hun kind gedeeld kunnen worden.

Gesprek met kind

- Bij voorkeur spreek je ook met het kind zelf. Daarbij is het van belang dat het kind zich veilig genoeg voelt om het gesprek te voeren. De aandachtfunctionaris en jij besluiten samen wie er met het kind in gesprek gaat.
- In het gesprek vraag je naar de visie van het kind, hun mening over wat er gebeurt en welke oplossingen zij zien.
- Hoe zwaar en op welke manier hun mening precies meeweegt in het uiteindelijke besluit hangt van verschillende factoren af. Het is belangrijk aan kinderen uit te leggen dat professionals niet kunnen beloven dat een besluit ook hetgeen is wat een kind wil, bijvoorbeeld omdat daarmee de veiligheid van het kind onvoldoende gewaarborgd lijkt te zijn of omdat een oplossing niet haalbaar is.
- Wat je wel kunt beloven is dat jij/jullie in samenspraak met een kind een besluit nemen. Door niet alleen zelf oplossingen aan te dragen en de mening van kinderen daarop te vragen, maar ook nieuwsgierig te zijn naar de oplossingen die kinderen zelf zien en daarover te praten, ontstaat een gezamenlijke gedragen beslissing. En bovendien kan juist de mening en visie van kinderen ervoor zorgen dat ouders inzien dat er zorgen zijn en dat er iets moet veranderen.

Bij twijfel wordt er altijd advies ingewonnen bij Veilig Thuis.

Stap 4: Wegen van het geweld

Je weegt samen met de aandachtfunctionaris op basis van de signalen, van het (extern) ingewonnen advies en van het gesprek met het kind en met de ouders het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. Daarnaast wordt de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling gewogen aan de hand van het afwegingskader en al dan niet in overleg met Veilig Thuis.

Voor de weging is het van belang dat in het dossier de signalen, de gesprekken en de stappen worden beschreven en vastgelegd die al zijn gezet.

Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen dienen schriftelijk te worden vastgelegd. Leidt weging tot de conclusie dat er geen zorgen (meer) zijn, dan kan de Meldcode in stap 4 worden afgesloten.

Het afwegingskader

afweging 1: Is melden noodzakelijk?

afweging 2: Is zelf passende en toereikende hulp bieden of organiseren mogelijk?

Meldnormen: in welke situaties moeten professionals melden?

Professionals moeten een melding doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

1. In ALLE gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid en disclosure.
2. In alle ANDERE gevallen waarin de professional meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
3. Wanneer een professional die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling, constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Het kan zijn dat je zorgen na het gesprek met ouders zijn verminderd of zijn weggenomen. Bijvoorbeeld omdat ouders aangeven dat zij zelf hulp hebben gezocht vanwege problemen in de opvoeding waar zij tegenaan lopen en het moeilijk vinden hiermee om te gaan. In zo'n geval kan besloten worden de meldcode te stoppen. Houd goed vinger aan de pols en biedt ondersteuning aan ouders door er te zijn voor de kinderen én met ouders mee te denken over de problemen in de opvoeding die zij tegenkomen.

Vijf afwegingsvragen

	1	<i>Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 3 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?</i> Nee: afsluiten en vastleggen in dossier. Ja: Ga verder met afweging 2.
Meldnorm 1	2	<i>Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?</i> Nee: Ga verder met afweging 3. Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.
	3	<i>Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Ga verder met afweging 4.
	4	<i>Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.
Meldnormen 2 en 3	5	<i>Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Stap 5: Beslissen over het doen van een melding of het inzetten van noodzakelijke hulp.

Als de zorgen blijven bestaan dan wordt in stap 5 besloten, op basis van het afwegingskader, of melden noodzakelijk is én of het mogelijk is om passende hulp te organiseren.

Nadat is besloten of een melding noodzakelijk is zal ook worden besloten, bij voorkeur door de aandachtsfunctionaris, of de professional hulp kan bieden/organiseren.

Melden

Besprek de melding vooraf met de ouders. Leg uit waarom school/kindcentrum of Tabijn van plan is deze melding te gaan doen en wat het doel daarvan is. Blijf in het gesprek bij de feiten en constatering en voorkom interpretaties of waardeoordelen.

1. Vraag de ouders uitdrukkelijk om een reactie;
2. In geval van bezwaren van de ouders, overleg op welke wijze er tegemoet kan worden gekomen aan deze bezwaren en leg dit in het document vast;
3. Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om het kind, de ouders en/of mogelijke gezinsleden te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Dit gebeurt in overleg met Veilig thuis. Betrek in alle afwegingen de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om het kind, de ouders en/of mogelijke gezinsleden door het doen van een melding daartegen te beschermen;
4. Doe een melding indien naar het oordeel van Tabijn de bescherming van het kind of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

Van contacten met de ouders over de melding kan worden afgezien:

- als de veiligheid van het kind, één van de ouders, die van de professional zelf, en/of die van een ander in het geding is; of
- als er goede redenen zijn om te veronderstellen dat de ouders daardoor het contact met Tabijn zal verbreken.

Indien na enige periode onvoldoende verbetering zichtbaar is, is het van belang opnieuw contact op te nemen met het Veilig thuis en eventueel opnieuw een melding te doen. Het Veilig thuis adviseert, indien nodig, meerdere keren contact op te nemen indien er onvoldoende verbetering of zelfs verslechtering te zien is.

5. Wie heeft welke verantwoordelijkheid bij het toepassen van de meldcode?

Bij het toepassen van de meldcode maken we onderscheid in drie rollen:

Medewerkers met een signaleringsverantwoordelijkheid

Dit zijn:

- Pedagogisch medewerkers, onderwijsassistenten, leraarondersteuners
- Medewerkers voor- en tussenschoolse opvang
- Ondersteunend personeel (conciërge, administratie, etc.)

Deze medewerkers hebben uitsluitend een signalerende verantwoordelijkheid. Hierbij hoort dat zij de signalen delen met de aandachtsfunctionaris en/of intern begeleider/pedagogisch coach.

Medewerkers met een signalerings- en bespreekverantwoordelijkheid

Dit zijn:

- Leraren
- Leraarondersteuners met een groepsverantwoordelijkheid
- Pedagogisch coaches
- Intern begeleiders

Deze medewerkers gaan in gesprek met de betrokkenen over de zorgen die er zijn door signalen die zijn opgemerkt, concreet en transparant te benoemen. De beroepskracht vraagt de aanwezige aandachtsfunctionaris om te helpen bij het onderbouwen van de zorgen. Zij volgen stap 1 van de meldcode en gaan bij stap 2 in overleg met de aandachtsfunctionaris.

De medewerkers in deze rol zorgen voor dossiervorming en het up to date houden daarvan.

Medewerkers met een signalerings-, bespreek en handelingsverantwoordelijkheid

Dit zijn de opgeleide aandachtsfunctionarissen en de directie van de school of het kindcentrum.

- De aandachtsfunctionaris heeft allereerst een adviserende rol met betrekking tot het implementeren van de meldcode. Zij zorgt dat de meldcode bij de medewerkers bekend is en houdt toezicht op de toepassing ervan.
- De aandachtsfunctionaris is tevens opgeleid om gesprekken te voeren met ouders en kinderen en om andere medewerkers daarbij te ondersteunen. Binnen Tabijn zijn alle intern begeleiders en bij voorkeur ook pedagogisch coaches opgeleid als aandachtsfunctionaris. Elke school/kindcentrum heeft er minimaal 1.
- De directie van de school/kindcentrum is eindverantwoordelijk voor de veiligheid op school. Hij/zij is procesmatig betrokken bij het afwegingskader en neemt samen met de aandachtsfunctionaris de besluiten.
- De directie faciliteert scholing en bijscholing voor de AF en de medewerkers met betrekking tot de meldcode.

Indirecte aandachtsfunctionarissen:

Tabijn heeft op het Tabijnbureau twee indirecte aandachtsfunctionarissen. Deze rol wordt vervuld door de Algemene Directie.

Zij bewaken op Tabijn niveau dat op alle scholen en kindcentra de meldcode geïmplementeerd is, gevolgd wordt en dat er jaarlijks scholing en herhaaltrainingen plaats vinden.

Tevens worden zij door de directies op de hoogte gehouden bij meldingen Veilig Thuis en situaties van onveiligheid. Zij kunnen in voorkomende gevallen adviseren of geconsulteerd worden.

Bijlage 1. Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure

In samenspraak met Veilig Thuis zijn standaard definities en voorbeelden opgesteld.

Acute onveiligheid

Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het aandachtsfunctionarisen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een professional allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgaandachtsfunctionarishankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft. (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe. Poging tot verwurging. Wapengebruik. Geweld tijdens de zwangerschap. (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar. Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, genitale verminking). Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel. Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en aandachtsfunctionarismijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrek of (medische) klachten en aandachtsfunctionarismijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt. Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt aandachtsfunctionaris zonder dat er aandachtsfunctionarisdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn. Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs. Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst. In de aandachtsfunctionarisweging of sprake is van structurele onveiligheid is ten minste over de volgende factoren informatie nodig: herhaling van geweld /onveiligheid, oudersignalen en eventuele kindsignalen/signalen van slachtoffers.
Voorbeelden	Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden. Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft. Poging tot verwurging. Wapengebruik. Geweld tijdens de zwangerschap. (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar. Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, genitale verminking). Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel. Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en aandachtsfunctionarijswijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrek of (medische) klachten en aandachtsfunctionarijswijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt. Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt aandachtsfunctionaris zonder dat er aandachtsfunctionarisdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn. Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs. Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling. (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe. Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken. Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben. Minderjarigen die stelselmatig getuige zijn van huiselijk geweld. Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden. Psychische en/of fysieke mishandeling door escalerende vormen van langdurige stalking in partnerrelaties.

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een professional om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	Wanneer een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een professional om hulp vragen bij mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit, zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/pleger(s) bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex-)partnerstalking, huwelijksdwang, eengerelateerd geweld en ouderenmishandeling. Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige aandachtsfunctionarisstemming over de vervolgacties tussen de professional, Veilig Thuis en het slachtoffer.

Bijlage 2. Wettelijke verplichtingen en beleid Tabijn

Binnen Tabijn hanteren we de **privacyregeling van de Algemene Wet Persoonsbescherming** welke op Sharepoint te vinden is.

Beroepsgeheim en wettelijk meldrecht

Algemene zwijgplicht

Iedere professional die individuele cliënten (jeugd)hulp, zorg, steun of een andere vorm van begeleiding biedt heeft een beroepsgeheim. Dit geldt ook voor professionals in de kinderopvang en onderwijs. Deze zwijgplicht, zoals het beroepsgeheim ook wel wordt genoemd, verplicht de professional om, kort gezegd, geen informatie over kinderen en ouders aan derden te verstrekken, tenzij daarvoor toestemming bestaat. Voor de kinderopvang en onderwijs geldt dat hiervoor dus toestemming van ouders noodzakelijk is. Doel van het beroepsgeheim is de drempel voor de toegang tot de hulpverlening zo laag mogelijk te maken en de cliënt het vertrouwen te geven dat hij vrijuit kan spreken. Het beroepsgeheim of de zwijgplicht is een belangrijke voorwaarde voor effectieve hulpverlening. De vertrouwensrelatie is van wezenlijk belang. Toch kunnen er situaties zijn waarin de problematiek zo ernstig is dat het doorbreken van het beroepsgeheim noodzakelijk is. Dit is het geval bij ernstige vormen van huiselijk geweld of kindermishandeling, waarbij de betrokkenen zelf niet of onvoldoende mee kunnen of willen werken.

Wettelijk meldrecht

Iedere professional met een beroepsgeheim of een andere zwijgplicht heeft het wettelijk recht om, zo nodig zonder toestemming van (de ouders van) hun cliënt, vermoedens van kindermishandeling of huiselijk geweld, bij Veilig Thuis te melden. Daarnaast omvat het meldrecht het recht voor de professional om, zonder toestemming van de cliënt, op verzoek van Veilig Thuis informatie over betrokkene te verstrekken. De regels voor het verbreken van het beroepsgeheim gelden voor alle situaties waarin een cliënt zich in een ernstige situatie bevindt. Voor een zorgvuldige besluitvorming is het noodzakelijk dat de professional de situatie, voordat hij zijn besluit neemt, bespreekt met een deskundige collega en zo nodig ook (op basis van anonieme cliëntgegevens) advies vraagt aan Veilig Thuis. Verder is het van belang dat de aanwezigheid van voldoende relevante feiten of signalen en zorgvuldige verzameling van deze feiten en signalen aantoonbaar is, en dat er een zorgvuldige en concrete afweging van belangen is geweest. NB: Het wettelijk meldrecht geldt ook als er alleen meerderjarigen bij het huiselijk geweld zijn betrokken.

Evaluatie van de meldcode

In de jaargesprekken tussen algemene directie en leidinggevenden zijn de casussen t.a.v. de meldcode een gespreksonderwerp. Daarbij wordt procedureel bekeken of er juist gehandeld is, of medewerkers competent genoeg zijn en of er vragen/onzekerheden zijn.

Deskundigheidsbevordering

Tabijn biedt regelmatig trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering aan professionals aan, zodat zij voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de meldcode. Kindcentra en scholen zorgen er voor dat zij voldoende opgeleide medewerkers hebben en dat jaarlijks de meldcode in het team besproken wordt waarbij de verschillende rollen worden toegelicht.

Documentatie en vertrouwelijke informatie

Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen worden schriftelijk vastgelegd door de professional en/of aandachtsfunctionaris in het kinddossier en in Esis. Tevens is het van belang dat er met de gegevens vertrouwelijk wordt omgegaan. Het kinddossier wordt bewaard in een gesloten kast of digitaal achter een wachtwoord. Gespreksverslagen en het kinddossier kunnen door ouders worden ingezien. Werkaantekeningen van professionals komen in Esis.

Om het kind 'open' (niet anoniem) te bespreken met andere externe deskundigen is schriftelijke toestemming van de ouder vereist (Toestemmingsformulier informatie uitwisselen). Bij het vragen van toestemming is het van belang om ouders te informeren over wat je gaat bespreken. Mondelinge toestemming is tevens rechtsgeldig. Het is dan wel van belang om de toestemming te verwerken in het dossier/notulen van overleggen. Toestemming ouders is altijd nodig tenzij de veiligheid van het kind in gedrang is.

Veilig thuis of gezinsvoogd neemt contact op

Veilig thuis of een gezinsvoogd kan contact opnemen met Tabijn als zij onderzoek doen naar kindermishandeling of huiselijk geweld. Veilig thuis/gezinsvoogd mag te allen tijde informatie opvragen. Wij hebben informatie plicht naar een gezinsvoogd, Veilig Thuis heeft een informatierecht. Let op: bij een gezinsvoogd moet het kind onder toezicht stelling staan (OTS). Dit vraag je aan de gezinsvoogd en noteer in je eigen aantekeningen. Als Veilig thuis/gezinsvoogd belt vragen wij hun telefoonnummer en bellen wij terug om zekerheid te hebben over het feit dat het Veilig thuis/gezinsvoogd belt. Als een professional de telefoon aanneemt overlegt zij eerst met een leidinggevende. In eerste instantie zullen wij Veilig thuis/gezinsvoogd vragen om de vragen op de mail te zetten zodat de leidinggevende/aandachtsfunctionaris of IB-er kan antwoorden. Indien dit niet mogelijk is, bijvoorbeeld wegens spoed, wordt er telefonisch antwoord gegeven op de vragen.

Evaluatie meldcode

Er wordt in kaart gebracht hoe vaak vermoedens van kindermishandeling binnen Tabijn voorkomen/hoe vaak de meldcode wordt toegepast en op welke wijze daarmee wordt omgegaan. Zo nodig worden verbeteringen in afspraken en/of procedures aangebracht.

Verwijsindex risicojongeren

Binnen Tabijn werken we met de verwijsindex.

Eergerelateerd geweld

Er gelden specifieke aandachtspunten als er sprake is van (een vermoeden van) eergerelateerd geweld. Zo dient men in deze zaken altijd een deskundige te raadplegen, omdat het collectieve karakter van deze vorm van geweld specifieke expertise vraagt. Je kunt een op het gebied van eergerelateerd geweld deskundige raadplegen of Veilig Thuis.

Bij acute bedreiging van de veiligheid worden de stappen versneld, zo nodig binnen een uur. Denk hierbij aan (vermoedens van) een gedwongen huwelijk, achterlating, eerwraak die op (zeer) korte termijn dreigen plaats te vinden. Niet ingrijpen kan leiden tot moeilijk of niet omkeerbare situaties. Neem in dergelijke gevallen direct contact op met een aandachtsfunctionaris eergerelateerd geweld bij de politie of Veilig Thuis (zie sociale kaarten op sharepoint).

Bijlage 3. Kinddossier

Bij dossiervorming zijn onderstaande zaken van belang.

Documentatie wordt bewaard in een gesloten kast (met slot) of digitaal (op de server). In een kinddossier kunnen de volgende gegevens vastgelegd worden:

- datum, plaats, situatie en overige aanwezigen;
- observaties van het kind;
- signalen die duidelijk maken welke zorgen gezien en gehoord worden;
- eventuele signalen die een vermoeden van seksueel grensoverschrijdend gedrag bevestigen of ontkrachten;
- contacten over de signalen;
- gespreksvoering met ouder(s)/betrokkenen/intern overleg/overleg externe partijen;
- gegevens die verstrekt zullen worden, aan wie en wat de reden daarvoor is;
- stappen die worden gezet;
- wat er ondernomen is om toestemming te krijgen, indien de ouder geen toestemming geeft voor uitwisselen van gegevens;
- besluiten die worden genomen;
- vervolgaantekeningen over het verloop.

Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk:

- Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht.
- Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.

Bijlage 4. Sociale kaart Gemeenten van Tabijn

Gemeente app:

<https://app.beschikbaarheidswijzer.nl/app/wa?account=bswalk&seltag=101>

Digitale sociale kaart:

<https://www.digitale-sociale-kaart.nl>

Bijlage 5. Lijst met aandachtsfunctionarissen Tabijn

School/kindcentrum	Aandachtsfunctionaris		
Anne Frank	Sophie Veldt	Kirsten Wijngaarden	
Baken	Suzanne Huibers	Saskia Beers	
Bareel	Monique van Vliet	Helma Kuyper	Mariska Admiraal
Binnenmeer	Laura Brugman		
Boschool	Gitta de Regt	Sanne Jonges	
Branding	Mariëlle Schipper	Annie Bos	
Cornelis	Mariëlle Renckens	Kitty Steggink	
Cunera	Romy Snijder	Esther Schoorl	
De Duif	Kirsten Zuidema		
DURF	Janneke de Heer		
Helmgras	Mignon Hommes	Cindy Liefenting	
Het Rinket	Emma Avery-van den Bosch	Anne Hafkenscheid	
Kornak	Suzanne Gombert	Kim Louman	
Leonardus	Edith van der Locht	Bo Pesch	Rebi Snoei
Mozaïek			
Otterkolken	Marjan Rensen	Cordi van der Aar	
Paulusburcht	Joyce Mous		
Visser 't Hooft	Annemiek Rijk		
Vlinder	Jaimy van den Bos	Robin Regelink	
Willem Alexander	Sasja Peper	Priscilla Admiraal	
Windhoek	Harold de Boer		